Stratfor: Výhled americké ekonomiky zůstává bezútěšně chmurný

- CZ24 News | 12. srpna 2020

USA: Ve Spojených státech stále roste počet lidí infikovaných koronavirovou infekcí, což ve spojení s nově zavedenými karanténními opatřeními nevyhnutelně vede k negativním důsledkům pro ekonomiku.

V důsledku toho se může hospodářský růst zastavit na mnoho dalších let. Spojené státy čelí dlouhodobé stagnaci, zatímco schopnost vlády reagovat na výkyvy v hospodářském cyklu bude výrazně omezena, varuje Stratfor.
Od dubna do června klesl americký HDP během pandemie rekordním tempem a někteří odborníci doufají, že tento pokles již dosáhl dna. Avšak vzhledem k tomu, že se hospodářský růst v zemi začal zpomalovat ještě před příchodem koronaviru, ***„výhled americké ekonomiky zůstává bezútěšný,"*** píše Stratfor.

Je možné, že *„efekt základny"* bude schopen zajistit ve třetím čtvrtletí 2020 nevýznamný pozitivní růst. Analytici však zároveň poznamenávají, že ukazatele pravděpodobného oživení americké ekonomiky se zpomalují – což znamená, že **nelze vyloučit nový ekonomický pokles ve čtvrtém čtvrtlet**í. A protože počet případů v celé zemi stále roste, zvyšuje se pravděpodobnost, že se růst amerického HDP po mnoho dalších let nevrátí na *„předpandemickou"* úroveň, zdůrazňuje článek.

Prozatímní růst HDP, tradičně považovaný za měřítko hospodářské aktivity, ve druhém čtvrtletí 2020 prudce poklesl na 32,9% – a to lze považovat za největší pokles v historii, přinejmenším od 40. let 20. století, kdy se ve Spojených státech začaly zaznamenávat čtvrtletní údaje. Zároveň se růst HDP v prvním čtvrtletí snížil také o 5%, uvádí Stratfor.

Dalo se předpokládat, že ve třetím čtvrtletí 2020 bude americká ekonomika stále mírně růst, vzhledem k tomu, že vrchol karantény byl v dubnu. Nová ohniska epidemie však již byla zaznamenána v nejméně dvou desítkách států. Přičemž oživení ve vysokofrekvenční ekonomické činnosti, jako jsou platby kreditními kartami nebo obsazenost hotelů, nadále zpomaluje, uvádí článek.

To nevyhnutelně prohloubí škody, které již byly způsobeny příjmům, spotřebě a investicím, a také negativně ovlivní míru nezaměstnanosti ve Spojených státech, varuje Stratfor. A i když americké úřady používají k omezení šíření infekce pouze *„mírná opatření"* – například opatření k udržování sociálních vzdáleností a práce na dálku u řady profesí a průmyslových odvětví, stále to podkopává ekonomickou aktivitu v zemi, upozorňuje článek.

Tyto obavy sdílí předseda amerického Federálního rezervního systému **Jerome Powell**, který na konci července jednoznačně prohlásil, že ***„vývoj ekonomiky bude do značné míry záviset na šíření viru***", a tak oživení americké ekonomiky je stále otázkou, píše Stratfor.

Odborníci předpovídají, že americké domácnosti budou ostražité vůči všem výdajům, s výjimkou denní spotřeby. Osobní spotřeba, která tradičně tvoří asi dvě třetiny amerického HDP, se ve druhém čtvrtletí již ročně snížila o 34,6%, uvádí článek. Současně se téměř ztrojnásobil podíl osobních úspor na disponibilním důchodu – z 9,5% v prvním čtvrtletí na 25,7% ve druhém, což svědčí o pokusech ušetřit peníze do budoucna namísto naléhavých nákladů.

Díky vládním platbám osobní příjmy Američanů ve druhém čtvrtletí vyskočily o 32,6%, ale budoucnost tohoto programu je sporná, což mezi spotřebiteli vyvolává obavy. Vyhlídka na zrušení prodloužených dávek v nezaměstnanosti, i když se je Kongres rozhodne na chvíli prodloužit, vyvolává nejistotu ohledně trvalého příjmu, vysvětluje autor materiálu. Proto budou spotřebitelské výdaje nadále klesat: americké domácnosti se obávají nových ohnisek infekce koronaviru a zhoršující se nezaměstnanosti.

Kromě toho podle statistik má 17,3 milionu Američanů nedoplatky na nájemném, což činí celkem 21,5 miliardy dolarů. Zároveň byl federální zákaz vyklizení bytů kvůli dluhům platil ve skutečnosti pouze do 31. července a Kongres se ocitl ve slepé uličce ohledně prodloužení tohoto programu, zdůrazňuje se v článku.

Stratfor varuje, že nezaměstnanost zůstane největším problémem hospodářského oživení. Oficiální údaje o nezaměstnanosti ve Spojených státech obvykle podceňují škody na trhu práce, protože je docela obtížné formálně rozlišit pracovníky na neplacené dovolené od těch, kteří předčasně vypadli z trhu práce, vysvětluje autor. Kromě toho 8. srpna končí federální program ochrany mezd – a to hrozí opožděným snižování počtu pracovních míst, protože podniky při padajících prodejích ztratí státní podporu.
Zároveň se v posledním sledovaném období, což je poprvé od rychlého skoku v březnu, zvýšil počet počátečních žádostí o dávky v nezaměstnanosti. Opakované žádosti se mírně snižují, ale zdá se, že čtyřtýdenní *„klouzavý průměr“* počátečních žádostí zůstal na 1,4 milionu. Odborníci odhadují, že více než 30 milionů Američanů v současné době dostává nějakou formu podpory.

Mezitím není situace pro americké společnosti lepší, protože přetrvává nejistota ohledně nabídky a poptávky a zisky stále klesají. Ve druhém čtvrtletí se investice do fixních aktiv meziročně snížily o 27%, zatímco investice do nemovitostí klesly podle článku o 38,7%. Investice do nebytových budov a struktur navíc klesají už pět čtvrtletí v řadě bez vyhlídek na výrazné oživení, protože velkým i malým společnostem ve Spojených státech hrozí masivní bankrot. **Do konce června již více než 3 600 amerických společností požádalo o bankrot *„za účelem finanční obnovy“*, což je o 26% více než ve stejném období v roce 2019.**

Mezitím vládní výdaje ve Spojených státech vzrostly ve druhém čtvrtletí o 2,7% v důsledku různých programů státní podpory. *„Gradující ústup zpět je nepochybný, protože stále neexistuje shoda ohledně požadovaného množství federálních pobídek,“* zdůrazňuje článek. Předpokládá se také, že snížení vládních a místních příjmů dále omezí výdaje, protože 48 z 50 států má požadavek určité formy vyváženého rozpočtu.
Pro srovnání, federální a místním vládách ve Spojených státech trvalo asi deset let, než se zotavily z účinků recese v roce 2007, připomíná Stratfor. Současně se „čistý vývoz“ ve druhém čtvrtletí mírně zvýšil. Vyhlídky na mezinárodní obchod však zůstávají nejisté při prudkém poklesu světové poptávky a stupňujícímu se napětí mezi Spojenými státy a Čínou, uvádí článek.

Předseda amerického Federálního rezervního systému také v prohlášení varoval, že Fed *„dosáhl mezí“* svého arzenálu ve snaze udržet americkou ekonomiku v podmínkách pandemie. V budoucnu tedy těžká práce leží v oblasti fiskální politiky, která by měla přijít, na Kongresu a Bílého domu v době, kdy jsou v slepé uličce a nemohou rozhodnout o výši nákladů a plateb, poukazuje Stratfor. Pokud fiskální politika neprokáže schopnost vydržet úder, nebo pokud americká administrativa postrádá politickou vůli dosáhnout dohody, pak USA budou čelit dlouhému období ekonomické stagnace, varuje autor.

Zároveň bude schopnost vlády USA reagovat na výkyvy v hospodářském cyklu výrazně omezena, uvádí článek. A vzhledem k pokračujícímu zvyšování počtu případů nakažených může ekonomický růst ve Spojených státech zůstat po mnoho let na „předpandemické“ úrovni. To hrozí, že

podkope federální výdaje – a možná i schopnost Washingtonu uplatnit globální vliv na mezinárodní scéně, předpovídá Stratfor. Priority federálních výdajů budou muset být přeorientovány, zejména vzhledem k tomu, že úroveň veřejného dluhu již dosáhla rekordní úrovně.

To je také plné negativních důsledků pro Washington, protože omezuje jeho schopnost prokázat svou *„tvrdou“* nebo *„měkkou“* sílu, vysvětluje článek. Je třeba poznamenat, že Čína a Evropa mnohem lépe než Spojené státy kontrolují ohniska infekce koronaviru na jejich území, uvádí autor. Přičemž americké úřady, ať se jim to líbí nebo ne, budou muset sestavit své rozpočty v souladu s dostupnými zdroji – a je možné, že to bude také muset snížit vojenské výdaje a zahraniční pomoc, uzavírá Stratfor.

Překlad: prvnizpravy.cz